

Balneologie může být řešením zdravotní krize, nabízí prevenci i léčbu chronických nemocí

 radiouniversum.cz/sarova-milada-1d-balneologie-muze-byt-resenim-zdravotni-krize-nabizi-prevenci-i-lecbu-chronickych-nemoci

Milada Sárová Díl 1/2

Text 17.8.202430 min Přehrát

#Zdraví

Není dne, kdy v našich médiích nemáme informaci, že jsme obézní, že jsme nemocní, jsme vyčerpaní, naše děti ze 48 % mají úzkosti, deprese, narůstá počet miminek i přesto, že jsou kojená, s atopickými ekzémy. Proč ale nevyužíváme naší země, naší jedné velké přírodní kliniky s třiceti pěti lázeňskými městy, s unikátními minerály a prameny, s bylinami a superplodinami k tomu, abychom si pomohli? Abychom naši společnost léčili? Jak je možné, že k nám jezdili tisíce let šejkové, králové, významné osobnosti, velice bohatí podnikatelé z celého světa, a my sami odjíždíme na Maledivy, velké divy, jak já říkám, do Tibetu, do Indie, do Himaláje, a hledat se po celém světě? Nejenom na tyto otázky, ale i na další otázky budu hledat odpovědi s naší vynikající českou balneoložkou, doktorkou Miladou Sárovou.

Milada Sárová je významná balneoložka, kterou diplomoval nedávno profesor Masarykovy univerzity v Brně, profesor Repka, za její padesátiletou aktivní činnost ve zdravotnictví a vědeckých výzkumech minerálních pramenů a lázeňských procedur, její vliv na lidské zdraví, interní a pediatrickou pomoc, protože jako interní a pediatrická lékařka má vysokou praxi, také její pedagogickou činnost, ale i její vědeckou činnost. Ze všeho ale nejvíc je Milada Sárová skvělá česká patriotka. Já už tě tady vítám, Milado.

Milada Sárová: Dobrý den.

Helena Neumannová: Já moc děkuji, že jsi přijala naše pozvání. Začnu úplně jednoduše, protože tvůj obor hydroterapie, a vůbec léčivá voda a její využití, dá se říct, v podstatě v celostní péči funkční medicíny je naprosto významný. Takže dovol mi se zeptat. Voda je živel, zdroj zdraví. Je důležitější to, co pijeme než to, co jíme, protože bez vody nevydržíme opravdu dost dlouho. Co pijí naše děti, co dokážeme našim dětem nabídnout v každodenním pití vody, a když jsou děti v depresi a v úzkosti, pijí vůbec? Prozrad' mi:, Proč lidé uvěřili, že potřebují léčiva a léky, chemickou pomoc, když jim leží u nohou takové skvostné bohatství, jako jsou naše minerály, naše byliny a naše lázeňská města, včetně, samozřejmě, naší odborné činnosti, kterou ty tady dneska zastupuješ? Zkus mi, prosím, na tohle odpovědět.

Milada Sárová: Helenko, tak to je krásná, ale veliká otázka. Myslím si, že bych ze začátku měla trochu přiblížit obor balneologie. My jsme atestovali po základní atestaci. Já jsem chtěla být pediatr. Takže mám vystudovanou pediatrii v Brně. Ale pak jsem dělala atestaci z vnitřního lékařství. Celý svůj život, 50 let jsem léčila od dětí až do hrobu různé klienty v nejrůznějším věku. Na svatební cestu jsem přijela do Karlových Varů, kde jsem najednou v Mlýnské kolonádě jako Znojmačka uviděla, že lidé stojí fronty na vodu. Tak jsem si říkala, co to asi je za vodu, že celý svět stojí na to frontu? Můj muž, který chápal více chemii nežli já, vystudoval stavařinu, technologii, tak říkal: To budou stopové prvky. Tak jsme si koupili první kalíšky. Ochutnali, a od té doby mohu říci, že nejen že tedy léčím tou mimořádnou tekutinou, ale také ji padesát let užívám jako jediný lék, protože do této doby jsme žádné léky nepotřebovala.

Každý karlovarský pramen má rozličné působení na lidský organismus, přestože mají stejné chemické složení

Helena Neumannová: A vypadáš báječně. Dovol, abych to řekla nahlas.

Milada Sárová: Děkuji. Balneologie, tenkrát když jsme dělali atestaci, byla zkoušena dvěma profesory. Profesorem Jandou a Bendou. A skládala se z fyziatrie, balneologie a rehabilitace. To znamená, tady z té těžké zkoušky mohly vzejít první primáři rehabilitace, ale také primáři všech sanatorií ve všech lázních. Jak jsi už řekla, já také říkám, že naše země je překrásná. Krásná zahrádka voňavá, plná čisté vody, která opravdu dělá těch pětatřicet lázeňských měst. To nemá ve světě obdoby. Jestliže my jsme v těch Varech zůstali, tak jsem se tou vodou od začátku začala zajímat a spolupracovala jsem s výzkumným ústavem balneologickým. A nyní v pozdním věku jsme využili velice rádi možnosti během covidové pauzy, že jsme neměli pacienty a mohli jsme zkoumat vodu tak, jak jsme ji zkoumat chtěli. To znamená jenom vodu.

Ta termominerální karlovarská voda je stará podle geologů asi 250 tisíc let. Je to vulkanická voda, která se dostává ale jako dešťovka z lesů. Ve Slavkovské lese. V okolí je spousta krásných lesů, které naštěstí neměly kůrovce, a ta voda se vsakuje až do hloubky dvou kilometrů, kde je proplyněna kyslíčkem uhličitým a vzniká reakce CO_2 , kyslíček uhličitý a H_2O , kyselina uhličitá H_2CO_3 , která z magmatu zemského si vybírá asi 60 minerálů. Jsou to všechno biogenní prvky. Natrium, kalium, kalcium, magnezium. Anionty, hydrouhličitany, chloridy a sírany. Takže vlastně chemicky se dá říci, že je to hydro uhličitano-sírano-chlorido-sodná terma, protože má teplotu při výstupu 73°C . To je velice důležité, protože ve většině našich lázeňských městech máme vodu, která nejde z hloubky dvou kilometrů, ale většinou z 20 metrů, a proto je chladná.

Já dělám rozbory, všechny balneologické posudky všem minerálům ve všech lázeňských městech, takže dá se říci, že ta voda bývá kolem 8 až 13 stupňů teplá. Zatímco ta naše terma se rozvětjuje jako strom před výstupem do dvou větví. Ta hlavní je vřídlo, kde vychází dva tisíce litrů každou minutu. To je 18 tun soli každý den, protože mineralizace je 6,4 gramů soli. A ta druhá větev jde už slabší do Mlýnské kolonády. Proto ty prameny tam mají většinou od pěti do

osmi litrů, ale také i Skalní pramen má jeden litr za minutu a my jako balneologové máme možnost v Karlových Varech předepisovat vodu jednoho chemického složení, přesto naprosto rozličného působení na lidský organizmus. A to mě vždycky strašně zajímalo, proč právě jedenáctý pramen léčí onemocnění tlustého střeva, *morbus crohn*, kolitidu ulcerózní, a tady ty těžké zánětlivé nemoci, a proč tedy zase Mlýnský pramen je ideální na játro.

A teď, když jsme to všechno dali dohromady, tak jsme vlastně zjistili, že ta voda je živá. Má oxidoredukční potenciál, který ovládá autonomní nervový systém, a že stačí vypít jenom jedinou dávku. To znamená, každá jedna dávka, která je ve Varech vypitá, vám dodává energii. Dodává jí díky tomu, že voda je silně proplyněna. Ty plyny jsou právě nejen kysličník uhličitý, který je ještě ve větším množství ve Františkových Lázních a Mariánských Lázních, ale jsou tam asi deset procent plyny vody. A to je vodík. To všichni víte, že vodík, vodíková puma, to je energie. To znamená, jestliže já tu vodu vypiji, ona je teplá, téměř vřelá, a ještě je energeticky silná, tak od prvního setkání se sliznicí v ústech všechny nervy začnou si říkat: Jejda, co to tady přišlo? Co se děje?

Helena Neumannová: A ta biochemie jde vlastně velice rychle.

Milada Sárová: A pak už je to spousta reakcí, kterou já si ani neumím představit. Je jich milióny, dá se říci. A ta buňka čeká na tu novou vodu, aby se nacucala, protože v podstatě celé tělo je 70% karlovarské minerální vody.

České lázeňství prošlo mnoha změnami, od bezplatných lázní po privatizaci a nadvládu ruské klientely

---

Helena Neumannová: Ty jsi se nádherně rozvášnila, protože jsi součástí výzkumu docenta Petra Kolíska, tvého partnera vaší termální vody. Krásně jsi zdůraznila všechno to bohatství uvnitř. Přesto jsi, miláčku, neodpověděla na moji otázku. Jak je to možné, že naši lidé, dokonce podle výsledků analýz cestovního ruchu jezdí raději do maďarských lázní, rakouských lázní? A my víme obě, že

v médiích můžeme vídat celý rok velice urputnou, řekla bych, až kampaň rakouské vlády, abychom jezdili do Rakouska a utráceli tam naše peníze. Jezdí právě do cizokrajných zemí, a naopak z těch cizokrajných zemí ti lidé, co mají finance, přijíždějí k nám, aby se léčili. V čem to spočívá, že Češi nedokážou toho svého bohatství využívat? Obzvlášť v této době, která není vůbec jednoduchá?

Milada Sárová: Proto jsem ráda přijela na toto pozvání, protože si myslím, že Karlovy Vary v této době nutně potřebují injekci. Nikdy za padesát let jsem ještě nezažila, aby to město bylo poloprázdné, a vlastně to začalo v roce 2020, jakmile začal covid, a pokračuje to prolongovaně válkou na Ukrajině, protože Rusko zakázalo vstup Rusům do Karlových Varů. My jsme se museli velmi rychle přeorientovat na úplně novou klientelu, ale naštěstí musím říci, ať přijedou Američani, Kanadani, Australani, Židé, Němci, kdokoliv – všichni jsou z toho města velice překvapeni, protože to město je opravdu možná i díky těm Rusům, kteří tam zanechali veliké peníze, nádherně rekonstruované. Takže taková ta fasáda, jako že chodíme a díváme se – jeden dům krásnější než druhý, to je opravdu jako slet dortů. Každý dům má svoji architekturu, která je neopakovatelná. Každý balkón má jiné žebření a k tomu chrám Máří Magdalény, Dientzenhofer-baroko, a také tam je svatý Petr a Pavel. To je zase ruský kostel. Úžasné věci architektonicky postaveny a k tomu ta neuvěřitelná příroda, která se nikde na světě neopakuje.

Helena Neumannová: Miládko, ale musím se zeptat, není právě tohle ten důvod, proč Češi nejezdí třeba do západních lázní, do západočeských lázní? Není to právě ten pocit, že to je ruské město, že patří Rusům, že tam my nejsme chtěni, nebo jsme nebyli chtěni, a teď jsme vám dobří? Pojd' mi, prosím, na tohle odpovědět, ať to tady jednou provždy je řečeno, protože já myslím, že je to taková časovaná bomba, která mezi námi Čechy je, a já, když se bavím s našimi klienty, proč k tobě nechtějí jezdit do sanatoria a vlastně

vím, že léčíš i s našimi unikátními bylinami, tak často padá tato odpověď. Ale vždyť my jsme jim dobří až teď. Oni chtěli jenom bohaté Rusy. Ale tak to přeci není. Pojd' mi říct, jak to je.

Milada Sárová: Ano. Za tu mojí dlouhou padesátiletou praxi to bylo několikrát jinak. Já, když jsem přišla v roce 74, tak jsem léčila hodně Čechů, protože to byly křížkové lázně. Zdarma lázně. Bylo to úžasné, že na deseti tisících lůžek jsme léčili 120. Já byla 120. lékařka. A všichni jsme měli práce nad hlavu, protože tam po operacích, žloutenkách a po všem možném přijížděli lidé, a především se zažívacími diagnózami, a my jsme se o ně starali tři týdny a oni to měli všechno hrazené pojišťovnou. A toto je, myslím, jedna z prvních chyb, že Češi si zvykli, že do lázní mohou jezdit zadarmo.

Zadruhé – potom se to vyměnilo. Konečně začal jezdit autobus z Vídně, který zastavoval u divadla. To hosté nastupovali do Rozkvětu. Tenkrát jsem tam dělala zástupce primáře. Bylo to velmi sympatické. Autobus se zase naplnil Vídeňáky, kteří odjeli. Tito lidé bydleli v sanatoriích. Byla dvě extra sanatoria. Imperial, kde vždycky byli ruští generálové a samozřejmě mimořádní lidé ze Sovětského svazu. A potom Pupp, kde se scházeli zase spíš Němci, Švýcaři, a tedy západní Evropa. A jinak ta všechna lůžka byla česká. To trvalo do revoluce. Potom došlo bohužel k tomu, že se československé státy rozpadly. Oni se atomizovaly a nabídly se jednotlivé domy k privatizaci nebo ke koupi. V té době největší potenciál finanční měli Rusové. Takže se stalo, že se z toho bez našeho ani přičinění, vědomí, to tak spontánně najednou bylo, že tam začali být ruští majitelé a dovezli si ruské lékaře. Najednou jsme byli okrajoví.

Helena Neumannová: A to nejenom v Karlových Varech. My jsme si spolu párkrát povídali o privatizaci jako takové. Já bych možná byla ráda, kdyby tady zaznělo, že nikdo z tvých kolegů nemohl mít finance na to, aby zprivatizoval jakýkoliv lázeňský dům, ať jsou to Luhačovice, Třeboň, ať jsou to Klimkovice, lázně Teplá nad Bečvou,

Teplice. Těch lázní máme opravdu mnoho. Ty sama jsi měla samozřejmě chuť a byla jsi v aktivním věku. Dokázala bys, jak se říká, skály lámat, a přesto jsi neměla pochopitelně vedle těchto zbohatlíků, případně náměstků, kteří si to za korunu koupili a nechtěli o těch lázních investovat, takže upřímně, pojdme si zamést před vlastním prahem, spousta těch lázeňských domů není navštěvovaných právě proto, že vedle klasických lázní, kde je ta profesionální péče, vznikla takzvaná wellness centra, která jsou ovšem krásná a ti lidé jedou raději tam. Je tohle také důvod? Myslíš si, že i tohle je ten problém? Kolik dneska balneologů ve tvém věku zůstalo, případně mohli předávat ty odborné, vskutku skvělé receptury, znalosti, procedury a výsledky vaší činnosti? Moje další otázka potom bude samozřejmě k roku 98, kdy jsi organizovala a pořádala spolu s profesorem Jonathanem Paulem de Viervillem, zakladatelem té evropské lázeňské asociace, mezinárodní setkání International Society of Medical Hydrology and Climatology v Praze...

Milada Sárová: Ne. V Karlových Varech.

Helena Neumannová: To bylo i ve Varech?

Milada Sárová: Jenom ve Varech.

Karlové Vary setřásly dominantní ruskou klientelu a měly by se znovu stát mezinárodním lázeňským městem

---

Helena Neumannová: Jenom ve Varech? Aha, já jsem si tedy našla, v médiích bylo špatně uvedeno, že v Praze. to se ti omlouvám. Ale tehdy vy jste měli 330 odborníků z celého světa a ty sama jsi říkala, že oni žasli nad tím, jakou špičkovou balneologii máme. Pojď mi říct, co se stalo. Proč jsme si to nechali zase ukrást? Proč zase nechala tato země tu balneologii, která by dneska mohla fantasticky pomáhat a já doufám, že bude pomáhat? Proč jsme ji zdevastovali?

Milada Sárová: No, my jsme jí nezdevastovali. Před chvílí jsem mluvila s Jiřím Hnátkem z Luhačovic. Myslím, že Luhačovice praskají ve švech s českými klienty. Je to Morava, ale ty Vary jsou, a ty západní Čechy také trochu z ruky, a ta ruská okupace Karlových Varů nebyla nikomu příjemná. Všichni, ta moje generace pamatuje na rok 68, a nikomu, ani mně se nechtělo začít mluvit rusky. Ale mám radost z toho, že nastal ten zlom, že díky možná panu Putinovi ti Rusi nyní nepřijedou, a my právě bychom chtěli, aby už vůbec nepřijeli. Ať je to zase mezinárodní město, které si to zaslouží, jako bylo po staletí, protože zrod toho města je ze 14. století jako pohádka králem Karlem IV. založené.

A když procházíme všechna ta století, tak vždycky byla taková souhra lékařů a politiků, starostů, kteří zasedali společně a protože alfa-omega lázeňských měst jsou přírodní léčivé zdroje, tak se snažili kooperovat a snažit se, aby to město mělo nějaké přednosti a ti doktoři tomu vždycky nejvíc rozuměli. Z těch 124 lékařů nás zbylo na prstech spočítat. Mě velmi překvapilo teď po čtyřech letech, co covid zavřel většinu těch ústavů, že spousta mých kolegů zemřela. Jsou to vynikající lékaři. Doktorka Wittnerová a tak dále, kteří se zasloužili o rozkvět balneologie, protože celý život pracovali ve vedoucích funkcích a soustředili se na onkologické programy, nebo na něco, co úplně nově vznikalo.

A právě, než zavřeme oči poslední, tak je třeba tu novou generaci k tomu vyučit. Myslím si, že jsem také jediná, která má tu dlouhou praxi. Sama těch padesát let vodu piju. Opravdu mohu podat svědectví pro mě mnohdy znovu a znovu překvapivé, co ta voda umí a vlastně ten poslední výzkum, který jsme dělali v ústavu pro výzkum a edukaci aktivního zdraví s docentem Kolískem, nás oba hrozně zaskočilo, že stačí jeden hrnek vody vypít, abychom už vzbudili ten parasympatický nervus vagus, který jako bloudivý nerv inervuje všechny vnitřnosti a pustí se do činnosti. My vlastně zlepšíme peristaltiku a tvorbu žluče a všechno se to vzbudí. Je to nádhera. A chtěla bych, aby ta edukace pokračovala.

Proto také jsme se tenkrát s doktorem Hnátkem spojili. On řídil část toho kongresu v Luhačovicích, a já jsem měla na starost tu českou část. Takže se sešli na narozeniny prezidenta Václava Havla, protože to bylo rok poté, co on mluvil v americkém Kongresu. A ti Američani na něj byli zvědaví. Já ho tenkrát zvala na ten kongres. On nám napsal nádhernou zdravici, že si velice váží té práce, kterou děláme pro zdraví. Preventivně především. A já tenkrát ještě vůbec netušila, že se s ním potom osobně setkám a že budu jeho jedenáct let osobní lékařkou. To jsou zážitky, které se ve Varech stávají za bílého dne. To je to genius loci. Že se tam lidé setkají.

Naše země je opravdu přírodní klinika, a cokoliv přichází ze země, ať je to voda, plyn nebo bahno, nějaká rašelina – můžeš s tím cokoliv dělat a neublíží ti to

---

Helena Neumannová: Miládko. Kromě pana Václava Havla jsi léčila mnoho slavných osobností. Ve tvém sanatoriu Prezident si opravdu podávaly dveře takové osobnosti, jako všechny hollywoodské hvězdy Karlovarského festivalu. Ale byli to i lékaři z celého světa, já to vím od tvých kolegů. Byli to slavní podnikatelé a opravdu ze všech vlastně koutů světa, což je fascinující. My ale stále dáváme přednost tomu vyjíždění do světa, a nás to trápí samozřejmě nejen kvůli ekonomice, protože tím, že utrácíme jinde a mnohdy tedy naše společnost zchudla po covidu, takže ti, co mohou utrácet, tak bychom potřebovali, aby utráceli tady a zároveň, abychom byli hrdí a učili k tomu naše děti na to, co tady za krásné nerostné bohatství a ty možnosti té přirozené léčby máme. Uvědomme si, že jsme národ Priessnitze, Kneipa, jsme národ Hildegardy z Bingenu, umíme zábaly, umíme koupele, umíme pití, napařování. Já dnes, když léčím třicetileté lidi, a oni přijdou s rýmou a já jim ukážu, jak se napařují nebo jak si dají na krk Priessnitzův obklad, tak na mě koukají jak Alenka v říši divů. Neznají to, babičky jim to nepředávají, přitom to nic nestojí. Pak stojí v lékárně, anebo zase v médiích čteme, jak chybí Nurofen, ale Nurofen se přece dá nahradit právě touto hydroléčbou a zábaly a bylinkami. Ty nádherně hovoříš i o takových příbězích, jako jsou lázně Teplice. Já si myslím, že to jsou zrovna ty

lázně, které nepraskají ve švech a přitom, já jsem se až od tebe dozvěděla, že jsou to jedny z nejstarších lázní vůbec, ne-li na světě, ale rozhodně v Evropě.

Mohla bys prosím teď říct našim posluchačům, v čem je ten příběh tak unikátní? Jak je krásný? A klidně navázat potom, abychom vysvětlili lidem, jakým způsobem dochází k té komplexnosti funkční medicíny ve vztahu k mysli, tělu a duše? Dneska známe epigenetiku, procházíme revolucí v medicíně. Když vlastně člověk třeba přijede k tobě do sanatoria, co všechno se odehrává? Ty jsi krásně mluvila o tom, když tu vodu pijí, ale vy děláte procedury, děláte koupele, podporujete v chůzi, podporujete v pohybu. Ty základní stavební kameny máme všichni stejné, ať je to naturopat nebo balneolog. Pojď to prosím zdůraznit, jakým způsobem můžeme těm našim dětem, našim dospívajícím a našim seniorům a nám v aktivním věku pomoci při nádherném týdnu, anebo i obyčejných čtyřech dnech, v jakýchkoliv českých lázních.

Milada Sárová: To, že naše země je opravdu přírodní klinika, jsem si uvědomila, když jsme dělali ten 33. světový balneologický kongres. Přijeli profesoři. Poprvé byly otevřené hranice, že se mohlo za železnou oponu. Karlsbad všechny zajímal a najednou když jsme... Já jsem se rozhodla, že to děláme právě jako putovní. To znamená, pět dnů se přednášelo a zároveň cestovalo do Mariánských Lázní, Františkových Lázní, Jáchymova, kde všude jsme šli ke zdroji. Aby každý pochopil, že přírodní léčivé zdroje jsou v každém místě naprosto jiné, protože ta země je jiná a historicky se tam lidé vždycky snažili tyto přírodní zdroje využít, protože nemají žádné vedlejší nežádoucí účinky. To je strašně důležité. Cokoliv přichází ze země, ať je to voda, plyn nebo tedy bahno nebo nějaká rašelina, tak můžeš si do toho lehnout. Můžeš s tím cokoliv dělat a neublíží ti to. Není to cizí produkt tělu, protože my jsme také prach a v prach se obrátíme. Zatímco ty farmakoterapeutické léky jsou většinou chemie tělu cizí. A já si myslím, že je mnoho privilegií v té naší krásné malé zemi.

A to jsem právě pochopila, když nad tím žasl jeden profesor z Japonska anebo v podstatě všichni ti moji kolegové, kteří neočekávali, co všechno ta země jim ukáže. Teplice, nejstarší. Mariánské Lázně na nejmenším prostoru nejrůznější druhy minerálních pramenů. Jáchymov. Radonové koupele. Františkovy Lázně zase největší objem kysličníku uhličitého a léčba kardiovaskulárních onemocnění, ale zároveň vynikající bahno. Dělá se tam vaginální tamponáda. Otěhotní tam 70 % žen. Jestli to je v 17. století nebo to vlastně ještě ne, ale aspoň těch 100 let těch 70 % neplodných žen ve Františkových Lázních přijde do jiného stavu. To je něco neuvěřitelného.

Helena Neumannová: Ovšem, reprodukční klinika potřebuje vydělávat, takže přeci nebude posílat ženy do Františkových Lázní.

Milada Sárová: Všechno je to v té ekonomii. Karlovy Vary tedy jsou největší. Jsou nejbohatší a kvalita vody samozřejmě je opravdu velmi zajímavá, protože to je živá voda. Já už o vodě nerada mluvím. Já tvrdím, že to je elixír mládí, protože tak jak mnoho těch hostů, kteří se vraceli. Například Johann Wolfgang Goethe psal: „Já se tady omlazuji, díky těm pramenům.“ Tak můžeme teď říci, že ano. Stačí vypít 350 ml karlovarské vody a ta energie okamžitě se nabudí. A tím bych odpověděla na všechny ty nešťastné postcovidy, long covidy. Co nás teď trápí. Lidé najednou mají pocit únavy, deprese, nespavosti a tady tyto všechny pocity buď vznikají z dehydratace, protože málo pijí anebo opravdu byli zasaženi tím virem, který změny v organismu udělá a zase ta karlovarská voda až zázračně, já jsem byla velmi překvapená, protože my jsme dělali mnoho voucherů pro zdravotníky, pro karlovarské obyvatele. Abychom donutili ty lidi, aby tu vodu začali pít. Za jak krátkou dobu vlastně my u té léčby rozlišujeme balneaci a potaci. Balneace je to, že v té vodě jsi namočený, umýváš si kožní mikrobion, mikrobiotu a mohou tam být samozřejmě kloktání a různé irigace, ale každopádně pro mě nejdůležitější je pití vody. Když se díváme na všechny ty lázně.

A pak jsme tedy jeli i vykládat na kongres. Odjeli jsme všichni do Prahy. V Praze jsme spali a šli do opery na balet. Ohromný zážitek. A odtud se cestovalo do Jeseníku, protože jsem chtěla kongres před tím, který se konal vždy jen jednou za čtyři roky, přesto to je už 33. světový kongres. Byl v Bad Wörishofenu, kde to je město faráře Kneipa, který je naturopatem. Mluví ti z duše. A mě to tenkrát velmi zajímalo, ale on už vycházel z Priessnitze, který už generaci před tím všechny tyto vodní, hydroterapie zavádí v Jeseníku. Takže neuvěřitelná krásná zase zkušenost pro všechny účastníky kongresu, že se tam v přírodě mohli setkat s živou vodou, která teče. Je to sice jenom voda a chladná voda, ale je živá má mnoho plynů a mnoho energie. Takže nádhera.

No, a končili jsme v Luhačovicích. Tam už nás čekal doktor Hnátek, cimbálka, krojování. Hosté dostali koláčky a dobroty jako na Moravě a v té chvíli jsme se všichni stali jednou velkou rodinou. Měli jsme si už o mnoho věcech, co povídat. A já jsem byla zvaná těmito profesory abych navštívila jejich kongresy v Japonsku, Filipínách a tak dále. To se mi podařilo. Bohužel mě v životě potkala tragédie. Zemřel mi manžel, a já jsem na krátkou dobu byla svobodná, takže jsem měla syny na vysoké škole a mohla jsem si tu čas trochu zorganizovat a navštívila jsem 18 zemí světa.

Helena Neumannová: Kde jsi tedy mimo jiné přednášela?

Milada Sárová: Vždycky jsem tam přednášela a vždycky jsem si to platila sama a byly to moje jediné dovolené. Ale nelituji toho, protože byly velice plodné. Já jsem tím pádem poznala, jak ta naše překrásná zeměkoule je malá a jak vlastně každé místo, jak je naprosto jiné. Jak ty vody jsou všude blahodárné, ale přitom ty naše české vody jsou užitečné v tom, že je každá pitná. Nejsou nepříjemné. Ony mají tu chuť, že když člověk ví, jako třeba Vincentka, ona je sice slaná, ale když tě bolí v krku nebo škrábe, tak samozřejmě to ráda si polkneš, protože ty chloridy způsobí odhlenění a je to mnohem jednodušší cesta než zase antibiotika.

Všechny příspěvky s Milada Sárová

Diskuze:

Napsat komentář

E-mailová adresa nebude publikována.